

Vad krävs för omställning och hur kommer vi dit?

Vattenfalls veteraner 23 november

Åsa Pettersson, VD Energiföretagen Sverige

Utgångsläget

Klimatet

Det går för långsamt

Utmaningen är större

Bred uppslutning

Näringslivet driver på

Energibranschen är motorn

Säkerhetsläget

Geopolitik
påverkar
energipriser

Driver på
omställningen

Kriget i
Ukraina kan bli
långvarigt

Energi ett
mål i krig?

Stabilare inför
vintern

Teknik

**Klimatkrisen kräver ny teknik
och anpassning av befintlig
teknik**

**CCS och vätgas är två
tekniker som kan bidra för att
nå fossilfrihet**

**Digitalisering och AI
möjliggör nya lösningar**

**Fossilfri elproduktion har haft
snabb tillväxt och tekniken
utvecklas**

**Flexibilitet,
energieffektivisering och
energilagring kommer nu
snabbt**

Energiomställning

137 TWh

330 TWh

Hinder och vägar framåt

Nuläget för utbyggnaden av energisystemet

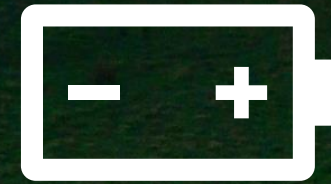
**Incitament för
att bygga saknas**

**Behov av
handlingsplan**

**Vad byggs till
2030?**

**Energilager
måste utvecklas**

Plan för energisystemet

- Handlingsplanen innebär att staten tar en mer aktiv, strukturerad och förutsägbar roll för att säkerställa planering, samordning och styrning av energisystemet.
- Vi vill ha ett förutsägbart tillvägagångssätt för att få målen till handling.
- Grunden är att staka ut en tydlig övergripande vision och mål för Sverige. Sedan måste målen brytas ned i mer operativa mål och förmågor för systemet, därefter planeringsramar på t ex elområdesnivå.

Önskad sexstegsprocess

1 → 2 → 3 → 4 → 5 → 6

Vision och mål för samhällsutvecklingen beslutas.

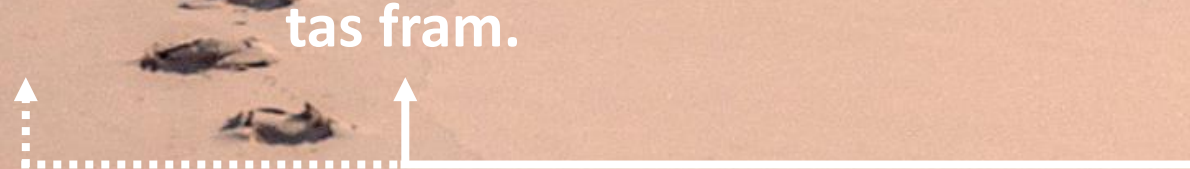
Ny lag, råd samt kansli på Regeringskansliet.

Mål och förmågor för elsystemet beslutas.

Planeringsramar för ny elproduktion och lagring tas fram.

Energi i kommunala planer.

Verktyg för att realisera planeringsramarna.

Genomförs vart fjärde år

Vad sker i politiken?

Energi viktigt
för partierna

Block-
överskridande
samtal

Fler partier
accepterar
kärnkraft

Skatte-
sänkningar
ökar utsläpp

Alla partier
omfamnar
elektrifiering

Mål för energi-
systemet

Samsyn
men mindre
handling

Energipolitisk inriktningsproposition

Elmarknadsutredning

Regeringen avser presentera en energipolitisk inriktningsproposition med förslag på två nya energipolitiska mål; ett planeringsmål och ett leveranssäkerhetsmål.

- Målformuleringar: Energiföretagen har lyft ett mål om överföringskapacitet i stamnätet.
- Krav på ödriftsförmåga. Avvägningar gentemot kostnader.
- Hur kommer en proposition förankras mot opposition?

Utredning om elmarknadens utformning. Kommer i december?

Elnät

Utredningen: Ett förändrat regelverk för framtidens el- och gasnät presenterades 2 november

- Föreslår att dagens regelverk slopas
- Dagens utrymme för bolagen att använda tidigare outnyttjade intäkter, s.k. "överrullningspengar" försvinner
- Vi bedömer att ett slopande skulle innebära att mellan 18 och 34 miljarder kronor i investeringar i elnäten uteblir.

Vattenkraftens miljöprövning

- Den 27 september överlämnade Svenska kraftnät sin rapport ”[Att kartlägga de konsekvenser för elsystemet som omprövning av vattenkraften medför](#)”
- Förslag under hösten
- Pausen löper ut 1 februari nästa år
- Väldigt viktigt att kunna förklara vatten som kraftigt modifierade och tillåta undantag

Kärnkraft

Regeringen har presenterat kärnkraftspaket:

- Snabba tillstånd
- Samordnare
- Riskdelning

Tillståndsprocesser

Miljötillståndsprövningsutredningen

- Pågår till december 2024. Energiföretagen är med i referensgrupp.

Regeringen arbetar med att genomföra delar av de förslag som tidigare lämnats av Miljöprövningsutredningen, samt beredning av Klimaträttsutredningens slutbetänkande*.

- En proposition om tillståndsprocesser är aviserad.
- Frågan om teknikval viktig. Vi vill att luftledning är norm.

* DI debattartikel 18 september, KD, M, L, SD.

Tack!